

net med Hensyn til de forskjellige communale Afgifter vil medføre endeel Vanskeligheder; men foruden dette Sogn, som bestaaer udelukkende af Coloniesteder, høre andre Coloniesteder ind under forskjellige andre Sogne, som have deres communale Forhold ordnede ganske paa den almindelige Maade her i Landet, men dog saaledes, at Staten tager Deel i Udredelsen af visse Communeavgifter for Colonisternes Vedkommende, navnlig med Hensyn til Skolevæsenet. Naar nu Staten t. Ex. yder et Bidrag af 50 Rbd. til Skolelærernes Lønning, og der er Colonister og Iffe-Colonister, der søge Skolen, og Iffe-Colonisterne give det øvrige Bidrag til Skolelærernes Lønning, da vil det for den Colonists Vedkommende, der gaaer over til at blive Selveier, ikke være vanskeligt at bestemme, hvor stor en Andeel han skal svare af det Bidrag, som Statskassen hidtil har ydet, saa at hele Forholdet er meget simpelt at ordne. Vel maa jeg af den ærede Finanzministers Udtalelse antage, at Colonisternes Forhold snarest muligt vil blive ordnet, og at der saaledes vil blive aabnet Udgang for dem, der ønske det, til at blive Selveiere, men jeg har ikke ved hans Udtalelse kunnet finde mig foranlediget til at tage mit Forslag tilbage. Det er mig bekendt, at der idetmindste er en Colonist, som allerede 1843 har begjert at faae Selveiendom paa sit Sted og som befinder sig under saadanne særegne Forhold, hvor de communale Forholds Ordning aldeles ikke vilde kunne lægge nogen Hindring i Veien med Hensyn til Overdragelsen af Selveiendom til ham, men han har endnu ikke været saa heldig at kunne erholde noget Svar paa sit Andragende. Det forrige Renteskammer, hvortil hans Andragende blev indsendt, henholdt sig nemlig til en kongelig Resolution af 1826, hvorved det var bestemt, at Selveiendoms Indførelse og Ordningen af det hele Colonistforhold skulle stilles i Bero indtil videre. Men nu veed jeg ikke, hvorfor man skal lade den Enkelte vente i længere Tid, naar man sridder til Selveiendoms Indførelse paa Kronens øvrige Bøndergods. Jeg skal endnu tillade mig at rette nogle enkelte Spørgsmaal til det ærede Udvalg om Forstaaelsen af Udtrykkene i § 1 af Loven, nemlig hvorledes

Ordene „det Staten tilhørende, under Domainestyrelsen henlagte Bøndergods“ skal forståes; om det skal forståes saaledes, at der f. Ex. derunder kan indbefattes saadanne Eiendomme, som snart kunde kaldes Bøndergods, snart ikke, om f. Ex. herunder er indbefattet Møller og lignende Eiendomme; om Brugerne af saadanne Steder, som fordem vare privilegeret Hartkorn, eller som havde fri Hovedgaardstaxt, ere indbefattede derunder; naturligtvis kan der ikke være Tale om, at under denne Betegnelse skal indbefattes de egentlige Hovedgaarde, men det maa jo visstelig være Tilfældet paa de store Domainegodser, som Staten har, ligesaavel som paa private Godser, at der findes enkelte mindre Landeieendomme, som have den saakaldte fri Hovedgaardstaxt, men som man iøvrigt ganske maa sætte i Klasse med dem, man sædvanlig kalder Bøndergaarde, eller endog med Huse. Jeg veed, som sagt, ikke, om Loven skulde være anvendelig paa saadanne Eiendomme; jeg vil antage, at, naar Jordbruget er af en saadan Størrelse, at det aldeles maa stilles lige med sædvanlige Bønderbrug, at det da vil være rigtigt at lade Loven komme til Anvendelse derpaa, men jeg troer rigtig nok ikke, at det vil kunne ske efter den Affattelse, hvori Paragraphen nu foreligger.

Ordføreren: Med Hensyn til det Spørgsmaal, den ærede sidste Taler opfastede, skal jeg tillade mig at bemærke, at det visstelig har sine Vanskeligheder i saa Ord at bestemme nogenlunde nøiagtigt de Omstændigheder, som skulle være indbefattede under en saadan Lov som denne, og det har ogsaa været under Udvalgets omhyggelige Overveielse, hvilken Betegnelse der rettest skulde bruges. Efter Udvalgets Mening skal der, hvad ogsaa Affattelsen ligefrem viser, lægges Vægt paa Hovedbetegnelsen „Bøndergods“ og tillige paa den Tilføielse, „hvad enten det er bortfæstet eller bortleiet til Gaardmænd eller Huusmænd;“ altsaa, naar det ikke er Bøndergods, naar det f. Ex. er Hovedgaardstaxt, saa, om det end maa siges at være bortleiet eller bortfæstet til Huusmænd eller Gaardmænd, er Loven ikke anvendelig derpaa; og dernæst, om det ogsaa var en Besiddelse, som er indbefattet under Bøndergods,